

By G.K.Chesterton. 1908. The Modern Library edition. New York. Random House, 2001.

3. Todorov, Tzvetan. The Fantastic: A Structural Approach to a Literary Genre. Trans. Richard Howard. Ithaca: Cornell UP, 1975.

4. Todorov, Tzvetan. The Poetics of Prose. Trans. Richard Howard. Ithaca: Cornell UP, 1977.

ФРАНКОМОВНА КУЛЬТУРА У ТВОРЧОСТІ АНГЛІЙСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА В.С.МОЕМА

Чорній Р. П.

*кандидат філологічних наук, доцент,
кафедра романо-германської філології*

Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка

м. Тернопіль, Україна

Франкомовна культура є невід'ємною частиною художнього доробку англійського письменника В. С. Моєма, адже в якійсь мірі зумовлена біографією письменника. Франція відігравала особливу роль у житті В. С. Моєма. Майбутній митець народився в Парижі, французька мова – мова, якою хлопчик від народження спілкувався 10 років (лише після смерті батьків він переїжджає до Великої Британії, починає вивчати англійську мову). Американський біограф Дж. Мейерс переконаний, що сам факт народження В. С. Моєма у Франції, не тільки допоміг В. С. Моєму досконало вивчити французьку та англійську мови, а водночас прищепив йому два способи сприйняття світу, дві концепції свободи, дві точки зору, що в свою чергу наклало відбиток на життєвий та творчий шлях письменника [3].

Французька культура і творчість В. С. Моєма мають деякі спільні риси, «пов'язані з елегантністю, вишуканістю і витонченістю»[1]. В. С. Моєм, хоч і був британським письменником, проте жив і працював у Франції, де його творчий шлях і був найяскравішим і найпродуктивнішим.

В. С. Моєм часто описував французьке життя і культуру у своїх творах, що дало йому змогу передати читачам атмосферу Франції та її суспільства. У його творах часто присутні описи французької гастрономії, вина, культури розваг і моди, що робить його книжки популярними в любителів французької культури. Також, спільна риса французької культури і творчості В.С. Моєма – це увага до деталей, прагнення до досконалості та краси. Він описує прекрасні образи героїв, їхні манери та одяг, що створює в читача відчуття гармонії та естетичного задоволення.

Однак, зазначимо, що, незважаючи на те, що В.С. Моєм дуже високо оцінював французьку культуру, він також був критично налаштований до деяких аспектів французького суспільства, наприклад, до бюрократії та дворянства. У своїх творах («Видимість і дійсність», «Жиголо і Жиголетта» та ін.) він часто описував героїв, які

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

стикалися з проблемами й обмеженнями, пов'язаними з французькою соціальною системою.

Сомерсет Моем створював образи, які відображають особливості та красу французького життя, але при цьому залишався критично налаштованим до деяких його аспектів.

Перший значущий вплив Франції на творчість В.С. Моема проявився в його пристрасті до французької літератури. Ще в юності В.С. Моем почав вивчати французьку літературу і культуру, і вони справили великий вплив на його письменницький стиль. Він був особливо натхненний французькими письменниками XIX століття, такими як Шарль Бодлер, Гюстав Флобер і Гі де Мопассан. Їхній вплив простежується в реалізмі та чуттєвості його творів [2].

Моем не тільки любив і добре знав Францію, а й чітко висловив свою активну громадянську позицію під час окупації Франції у Другій світовій війні (виступи на Бі-бі-сі в серії передач «Vive la France!» [4], творах «Франція у війні» (France At War), «Нескорена» («The Unconquered»)).

Події його творів відбуваються в англomовному середовищі, однак автору за допомогою французьких лексем вдається відтворити атмосферу франкомовних співрозмовників. В своїх творах («Місяць і гріш», «Сповідь Жана Шарвена», «На державній службі», «Шлюб із розрахунку», «Містер Всезнайко» та ін.) письменник втілює свою пристрасть до екзотичних місць і культур (Гаїті, Французької Полінезії, Французької Гвіани), а персонажі його книг і під час тривалих мандрівок спілкуються французькою.

Сомерсет Моем не тільки використовував французькі фрази і вирази, а й часто описував французьку культуру і суспільство. Події деяких із його книг, як-от «Тягар пристрастей людських» («Of Human Bondage»), «На вістрі ножа» («The Razor's Edge»), «Різдвяні канікули» («Christmas Holiday») навіть відбуваються у Франції або включають французьких персонажів. У творах В. С. Моема також присутні персонажі, які розмовляють французькою мовою, що надає їхнім характерам додаткової глибини та емоційного забарвлення.

Увиразнюємо, що використання лексики французької мови могло створювати відчуття розкоші, елітності та культурності. Ось деякі з французьких лексем, які найчастіше трапляються у творах В.С. Моема, що і стало одним із характерних прийомів його стилю – *rendezvous* (побачення), *avant-garde* (авангард), *en route* (у дорозі), *déjà vu* (відчуття, що вже бачив), *coup d'état* (державний переворот), *à la carte* (за меню), *joie de vivre* (радість життя), *coup de grâce* (останній удар) тощо.

Загалом використання вокабуляру французької мови у творах Сомерсета Моема відображає його культурний та лінгвістичний бекграунд, а також його бажання створити певний стиль та ефект у своїх творах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Archer S. W. Maugham Somerset: A Study of the Short Fiction. New York: Twayne, 1993. 175 p.

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

2. Hastings S. The Secret Lives of Somerset Maugham: A Biography. URL: https://books.google.de/books?id=hD_7DQAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=secret+lives+of+William+Somerset+Maugham
3. Meyers J. Somerset Maugham: A Life. URL: <https://books.google.de/books?id=k8qZW26bc6oC&printsec=frontcover&dq=Somerset+Maugham>
4. Somerset Maugham on France at War. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/1940/05/19/archives/somerset-maugham-on-france-at-war.html>
5. Maugham W. Somerset. A Life: Vol I. URL: <https://stevenewmanwriter.medium.com/w-somerset-maugham-a-life-vol-i-31f0b2b6c559>

ЗВ'ЯЗОК ТВОРУ АЛЬБЕРА КАМЮ «ЧУМА» ІЗ СЬОГОДЕННЯМ

Бачинська О. Б.

*студентка факультету іноземних мов
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Науковий керівник:

Пежинська О. М.

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри
романо-германської філології
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Альбер Камю народився в 1913 році в Мондові, містечку Алжиру, що тоді було французькою колонією. Його батько, найманий сільськогосподарський робітник, загинув на полі бою Першої світової війни, коли Альберу був всього рік. Це призвело до серйозних матеріальних труднощів у родині письменника.

У 1950-х роках Камю пережив світоглядну і творчу кризу, яка призвела до зниження його творчої активності. Письменник часто не знаходив відповіді на складні проблеми, що ставило перед ним суспільство, і суперечності між його світоглядом та суспільно-політичною позицією загострилися.

У 1957 письменник став наймолодшим лауреатом Нобелівської премії за його важливу літературну діяльність, яка зі щирою уважністю висвітлює проблеми людської совісті в наші часи.

Камю є найбільш відомим завдяки своєму роману "Чума". Перші нариси до роману були створені ще в 1941 році, коли він викладав в Орані. Перший варіант роману був закінчений в 1943 році, але автор не був задоволений ним і продовжував роботу над ним, використовуючи новий життєвий досвід, отриманий як учасник